REZOLUCIJA EUROPSKOG PARLAMENTA (EU) 2022/295

od 19. listopada 2021.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2019., dio II. – Europsko vijeće i Vijeće

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2019., dio II. – Europsko vijeće i Vijeće,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir drugo izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0276/2021),

A budući da, u skladu s člankom 13. Ugovora o Europskoj uniji, svaka institucija djeluje u granicama ovlasti koje su joj dodijeljene Ugovorima i u skladu s postupcima, uvjetima i ciljevima koji su njima utvrđeni, te da institucije međusobno održavaju lojalnu suradnju;

B budući da bi sve institucije Unije trebale biti transparentne i potpuno odgovorne građanima Unije u pogledu sredstava koja su im povjerena kao institucijama Unije;

C budući da su, u kontekstu postupka davanja razrješnice, transparentnost i odgovornost ključni elementi za jamčenje demokratskog legitimiteta institucija Unije prema građanima Unije;

D budući da transparentan postupak davanja razrješnice zahtijeva transparentnu administraciju Unije te budući da potreba za zaštitom financijskih interesa Unije zahtijeva od svake njezine institucije da bude odgovorna za proračun koji izvršava;

E budući da nadležno tijelo odgovorno za davanje razrješnice smatra da bi Europsko vijeće i Vijeće, kao institucije Unije, trebali imati demokratsku odgovornost prema građanima Unije zato što su korisnici općeg proračuna Unije;

1. podsjeća da je uloga Parlamenta u pogledu razrješnice za proračun utvrđena u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i u Financijskoj uredbi;

2. ističe da u skladu s člankom 335. UFEU-a „u pitanjima povezanima s djelovanjem pojedinih institucija Uniju zastupa svaka institucija na temelju svoje administrativne autonomije” te da su u skladu s tim, također uzimajući u obzir članak 59. Financijske uredbe, institucijama povjerene tražene ovlasti i one su pojedinačno odgovorne za izvršenje dijelova proračuna koji se na njih odnose;

3. naglašava ulogu Parlamenta i ostalih institucija u postupku davanja razrješnice, kao što je to predviđeno UFEU-om, posebno njegovim člankom 319., i Financijskom uredbom, posebno njezinim člancima 260. do 263.; naglašava da je uloga Parlamenta dodatno ojačana dobro utvrđenom i poštovanom praksom;

4. napominje da na temelju članka 100. Poslovnika „odredbe o postupku davanja razrješnice Komisiji [...] u vezi s izvršenjem proračuna isto tako se primjenjuju na postupak davanja razrješnice [...] osobama nadležnima za izvršenje proračuna drugih institucija i tijela Europske unije poput Vijeća”;

5. žali zbog toga što Vijeće više od deset godina odbija surađivati s Parlamentom u okviru postupka davanja razrješnice, zbog čega je Parlament prisiljen ne davati razrješnicu;

6. žali zbog toga što se Vijeće i dalje ne izjašnjava o primjedbama koje je Parlament iznio u svojoj rezoluciji o razrješnici od 29. travnja 2021. ([1]), što je nastavak trenda koji je primjetan od 2009.;

([1]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0166.

7. žali zbog toga što proračun Europskog Vijeća i Vijeća nije podijeljen u dva odvojena proračuna, kao što je to Parlament preporučio u nedavnim rezolucijama o razrješnici, u cilju transparentnosti i povećanja troškovne učinkovitosti i odgovornosti za obje institucije;

8. žali zbog toga što, unatoč početno izraženoj predanosti, Vijeće do sada nije provelo odgovarajuću procjenu učinka svojih bitnih izmjena Komisijinih prijedloga; ponavlja da su provedbe takvih procjena jedan od odlučujućih čimbenika poboljšanja kvalitete zakonodavstva Unije iznesenih u Međuinstitucijskom sporazumu od 13. travnja 2016. o boljoj izradi zakonodavstva ([2]);

9. prima na znanje poboljšan sustav upravljanja financijama i uspješnosti Vijeća; žali zbog toga što trenutačno ne postoji izvješće koje bi pružilo sveobuhvatan sažetak glavnih ključnih pokazatelja uspješnosti i rezultata, čime se onemogućava bilo kakvo mjerenje postignuća u odnosu na zadane ciljeve;

10. žali zbog manjka informacija o provedbi akcijskog plana Vijeća za rodnu ravnopravnost i mjera poduzetih radi osiguranja jednakih mogućnosti osobama s invaliditetom u Vijeću (kao radnom mjestu); poziva Vijeće da Parlamentu dostavi detaljne informacije o udjelu zaposlenih osoba s invaliditetom te o geografskoj i rodnoj raspodjeli, posebno na višim upravljačkim položajima; poziva Vijeće da izvijesti o mjerama koje su poduzete kako bi se osigurale jednake mogućnosti, geografska uravnoteženost i rodna ravnopravnost u Vijeću;

11. žali zbog manjka informacija iz Vijeća o stvarnim mjerama koje su poduzete radi rješavanja rodne i geografske neuravnoteženosti, uključujući na upravljačkoj razini; podsjeća da zaštitu prava žena te jaču integraciju i koordinaciju rodne ravnopravnosti u svim politikama Unije treba ostvariti intersekcijskim pristupom; u tom pogledu podsjeća na Rezoluciju Parlamenta od 17. prosinca 2020. o potrebi za posebnim sastavom Vijeća za rodnu ravnopravnost ([3]);

12. žali zbog manjka informacija koje se odnose na mjere Vijeća kojima se nastoji poboljšati etička kultura i ističe da u tom smislu Parlament nije izviješten ni o jednoj inicijativi; ističe važnost poduzimanja konkretnih mjera za provedbu dobrih praksi, kao što su to posebna edukacija, odredbe o pravilima ponašanja ili unutarnje smjernice o integritetu i etičkim vrijednostima, posebna internetska stranica ili popis često postavljanih pitanja o etičkim problemima ili postupci zaštite zviždača; podsjeća na izjavu Revizorskog suda u njegovom tematskom izvješću br. 13/2019 od 19. srpnja 2019., naslovljenom „ Etički okviri u institucijama EU-a nad kojima je provedena revizija: ima prostora za poboljšanja”, da etično ponašanje „doprinosi boljem financijskom upravljanju i većem povjerenju javnosti, što je neophodno za uspjeh javnih politika”, a posebno da „svako neetičko postupanje osoblja i članova institucija i tijela Europske unije (EU) izaziva veliko zanimanje jasnosti i narušava povjerenje u EU”;

13. žali zbog toga što se nedovoljna pažnja posvećuje potrebi za etičkim okvirom, transparentnošću te sprečavanjem, utvrđivanjem i izbjegavanjem sukoba interesa; ponavlja svoju duboku zabrinutost zbog sukoba interesa niza predstavnika država članica uključenih u postupke donošenja odluka o politikama i proračunu; u tom pogledu ističe zaključke revizije Komisije o češkom premijeru Andreju Babišu i Agrofertu koji su potvrdili postojanje sukoba interesa; ponavlja da svaki stvarni ili pretpostavljeni sukob interesa ugrožava ugled Vijeća i cjelokupne Unije; ponavlja odlučne pozive Parlamenta Vijeću da osigura da predstavnici država članica koji izravno ostvaruju korist od subvencija Unije kroz poduzeća čiji su (izravni ili neizravni) vlasnici ne sudjeluju u povezanim raspravama i glasovanjima o politikama ili proračunu; traži od Vijeća da Parlamentu dostavi informacije o potrebnim mjerama koje su poduzete kako bi se izbjegao svaki sukob interesa; žali zbog toga što Vijeće kategorički odbija prijedloge Parlamenta o pojačanoj digitalizaciji u području revizije i kontrole te suradnju u pogledu povećanja interoperabilnosti postojećih baza podataka i sustava izvješćivanja i praćenja Unije i država članica; duboko je zabrinut zbog službenih i neslužbenih zaključaka Europskog vijeća koja, unatoč postojećim sukobima interesa, imaju učinak na zajedničku poljoprivrednu politiku i kohezijske pregovore o ograničavanju iznosa financiranja po fizičkoj i pravnoj osobi;

([2]) SL L 123, 12.5.2016., str. 1.
([3]) Usvojen tekst, P9_TA(2020)0379.

14. izražava žaljenje zbog toga što neke države članice pribjegavaju korporativnom pokroviteljstvu kako bi pokrile dio troškova svojih aktivnosti tijekom predsjedanja Vijećem koje nisu obuhvaćene proračunom Vijeća; ponovno izražava duboku zabrinutost zbog toga što bi takva praksa mogla naštetiti ugledu Vijeća i Unije; prima na znanje konačni tekst od 30. lipnja 2021. koji će se uvrstiti u priručnik Vijeća za predsjedanje, kao smjernice u pogledu korištenja pokroviteljstva tijekom predsjedanja Vijećem; pozdravlja navedeni pozitivan korak, ali žali zbog nedostatka jedinstvenog skupa jasnih, transparentnih i konkretnih pravila; poziva Vijeće da dodatno razradi te smjernice te da one postanu obvezne za države članice;

15. žali zbog toga što je izvješćivanje Vijeća o mjerama koje su poduzete radi poboljšanja zakonodavne transparentnosti i dalje manje nego potpuno zadovoljavajuće i ponavlja svoj poziv Vijeću da unaprijedi svoje napore za transparentnošću, među ostalim, objavom radnih dokumenata Vijeća, snimanjem i objavom stajališta država članica i davanjem na raspolaganje više dokumenata o trijalogu; pozdravlja činjenicu da je Europsko vijeće potpisalo Međuinstitucijski sporazum o obveznom registru transparentnosti ([4]); ustraje na proširenju područja primjene tog sporazuma kako bi se njime obuhvatile aktivnosti stalnih predstavništava i dužnosnika koje, zbog trenutačnih ograničenja, još nisu obuhvaćene;

16. žali zbog činjenice da nisu pružene sve informacije o zapisnicima sa sastanaka održanih između lobista i predsjednika Europskoga vijeća ili članova njegova kabineta, kao što je predlagao Europski ombudsman u svojoj odluci od 18. lipnja 2019. u predmetu 1946/2018/KR o tome kako Glavno tajništvo Vijeća obavještava javnost o sastancima predsjednika Europskoga vijeća i članova njegova kabineta s predstavnicima interesnih skupina;

17. žali zbog nedostatnih mjera i inicijativa Vijeća za jamčenje kvalitetnog, transparentnog i učinkovitog postupka imenovanja europskih tužitelja i u vezi s postupkom predlaganja europskih delegiranih tužitelja od strane država članica;

18. žali zbog dosadašnjeg opetovanog nailaženja na poteškoće u postupcima davanja razrješnice Vijeću uzrokovanih nedostatnom suradnjom Vijeća; naglašava da je Parlament odbio dati razrješnicu glavnom tajniku Vijeća za financijske godine od 2009. do 2018. i da je svoju odluku o davanju razrješnice glavnom tajniku Vijeća za financijsku godinu 2019. odgodio zbog razloga navedenih u njegovoj rezoluciji o davanju razrješnice od 29. travnja 2021.;

19. žali što Parlament ne može donijeti informiranu odluku o davanju razrješnice glavnom tajniku Vijeća jer djelotvoran nadzor proračuna zahtijeva suradnju Parlamenta i Vijeća, što trenutačno nije slučaj; ustraje u tome da se rashodi Vijeća moraju nadzirati na isti način kao i oni ostalih institucija te ističe da su ključni elementi tog nadzora utvrđeni u rezolucijama o razrješnici koje je Parlament usvojio tijekom proteklih godina;

20. podsjeća da bi Vijeće, kao institucija koja daje preporuke o postupku davanja razrješnice, to trebala činiti pravodobnije i poštujući druge institucije Unije;

21. žali zbog toga što Vijeće i dalje ne pruža odgovore na pitanja Parlamenta niti prisustvuje saslušanjima glavnih tajnika institucija;

22. ističe da je Europski parlament jedina institucija koju izravno biraju građani Unije i da je njegova uloga u postupku davanja razrješnice izravno povezana s pravom građana da budu informirani o tome kako se troši javni novac;

23. ističe ovlast Parlamenta da daje razrješnice na temelju članaka 316., 317. i 319. UFEU-a, u skladu s aktualnim tumačenjem i praksom, odnosno da daje razrješnicu za svaki pojedinačni naslov proračuna kako bi se očuvala transparentnost i demokratska odgovornost prema poreznim obveznicima Unije; podsjeća da Parlament svoje ovlasti u postupcima davanja razrješnice izvršava za sve institucije, tijela, urede i agencije Unije te žali zbog toga što jedino Vijeće odbija lojalnu suradnju u pogledu ovlasti i uloga obje institucije;

([4]) Međuinstitucijski sporazum od 20. svibnja 2021. Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o obveznom registru transparentnosti (SL L 207, 11.6.2021., str. 1.).

24. smatra da nedostatak suradnje Europskog vijeća i Vijeća s tijelom nadležnim za davanje razrješnice ne samo da je u suprotnosti s načelom lojalne suradnje među institucijama i da šalje negativnu poruku građanima Unije, već je također znak manjka poštovanja prema ulozi Parlamenta kao jamca transparentnosti i demokratske odgovornosti proračuna Unije;

25. ponavlja da za poboljšanje suradnje među institucijama u okviru postupka davanja razrješnice potreban memorandum o razumijevanju između Parlamenta, Vijeća i Komisije vezano za suradnju između Parlamenta i Vijeća tijekom godišnjeg postupka davanja razrješnice; podsjeća da je Parlament prije više od godinu dana obavijestio Vijeće o sastavu svojeg pregovaračkog tima te da je spreman nastaviti dijalog u bilo kojem trenutku, za što je samo potreban odgovor Vijeća; u tom smislu poziva Vijeće da bez daljnjeg odgađanja pokrene međuinstitucijske pregovore.